

Силабус курсу

«Геоглобалістика»

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Кількість кредитів: 3

Рік підготовки: 1-й, II семестр

Компонент освітньої програми:

вибірковий

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Проф. д.геогр.н. Машіка Ганна Василівна

Контактна інформація hanna.mashika@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Геоглобалістика” – є розкриття змісту, передумов та основних етапів його становлення, вивчення проблеми з урахуванням основних тенденції сучасного цивілізаційного розвитку, концептуальні уявлення про формування майбутнього світоустрою в аспекті світової глобалістики

Предметом вивчення навчальної дисципліни є проблеми та основні тенденції сучасного цивілізаційного розвитку, концептуальні уявлення про формування майбутнього світоустрою в аспекті світової глобалістики.

Основними завдання вивчення навчальної дисципліни «Геоглобалістика» полягає у формуванні професійних навичок та необхідних знань для ефективного виконання управлінських функцій; визначення сутності сучасного етапу розвитку людства та оцінки його ціннісної парадигми; виявлення основних факторів і тенденцій, які впливають на розвиток світу; розкриття сутності трансформаційних змін у глобальному середовищі; критичне оцінювання різноманітних підходів, які мають місце з проблем цивілізації; оволодіння аналітичними навичками характеристики вирішення сучасних глобальних проблем; вироблення теоретико-прогностичних уявлень про постглобалізаційний етап розвитку людства

- У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:
- предмет і об'єкт глобалістики, її сучасну методологію, загальний зміст і завдання;
- історію розвитку наукових досліджень глобальних проблем; зміст глобальних процесів і явищ;
- виявляти явища глобалізації у навколишньому середовищі і з'ясувати їх позитивні та негативні наслідки; сутність екологічного імперативу, проблем глобальної екології;
- суть окремих «великих» та «малих» глобальних проблем людства, форми їх прояву в
- різних регіонах світу, причинно-наслідкові зв'язки між ними;
- сутність концепції сталого розвитку як стратегії розвитку людства на XXI ст., її

- економічний аспект; витоки, категорії, індикатори сталого розвитку;
- **вміти:**
- - аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом; прояви глобалізації в господарському житті; різницю в рівнях та темпах вирішення глобальних проблем по регіонах світу; сучасні загрози світовій безпеці; проекти шляхів розв'язання глобальних проблем людства;
- - взаємозв'язки глобальних проблем людства;
- - класифікувати глобальні проблеми людства за походженням, гостротою прояву у різних регіонах світу;
- - висловлювати судження про основні напрями вирішення глобальних проблем людства; пропонувати способи розв'язання глобальних проблем людства.

Навчальний контент

Змістовий модуль 1.

Змістовий модуль 1. Визначення конфігурації сучасної глобалізації

Тема 1. Теоретико-практичні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку.

Глобалізація – процес формування цілісного світу. Передумови формування глобалістики. Поняття, об'єкт, предмет та принципи глобалістики. Основні теоретико-методологічні школи глобалістики. Становлення та розвиток глобалістики в Україні.

Тема 2. Глобалізація як багатовимірний процес розвитку людства.

Поняття та сутність глобалізації. Основні підходи до дослідження глобалізаційних процесів, їх сутність та характеристика. Тенденції глобалізації. Сутність та характеристика багатовимірності процесу глобальних змін. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.

Тема 3. Політико-правові процеси глобальної трансформації.

Поняття, джерела та рушійні сили політичної глобалізації. Політична система суспільства в епоху глобальних трансформаційних змін. Новий зміст державного суверенітету в умовах глобалізації. Роль права в процесі глобальних перетворень. Тенденції трансформації права. Особливості глобальних трансформаційних змін постсоціалістичних країн. Виникнення глобальної політики. Глобалізація мілітарної системи.

Тема 4. Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства.

Економічна глобалізація як складова системних глобальних змін. Поняття світового економічного простору та циклічність розвитку світового господарства. Фактори відмінності глобалізації й інтеграції. Поняття, сутність та характеристика парадигми розвитку світової економіки.

Змістовий модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики

Тема 5. Мультинаціональні корпорації і світове виробництво.

МНК і світова виробнича мережа. Світова конкуренція і глобалізація організації бізнесу. Мережа глобального виробництва: галузеві порівняння. Сучасні зразки національного залучення до світової виробничої мережі. Глобалізація бізнесу: національні впливи. МНК і функціонування національної економіки.

Тема 6. Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку.

Концепція «глобального громадянського суспільства» як альтернатива сучасної глобалізації. Проблеми формування глобального громадянського суспільства. Проблеми становлення і трансформації громадянського суспільства в Україні. Наука і освіта як чинники глобального розвитку. Глобальний розвиток освіти. Еволюція інституту сім'ї в умовах глобалізації. Людина як об'єкт і суб'єкт глобальних змін.

Тема 7. Глобальні проблеми сучасності: постановка питання.

Поняття, систематизація та класифікація глобальних проблем. Тенденції глобалізації. Доктринальне розуміння тенденцій глобалізації. Зростання соціально-економічної нерівності населення між бідними і багатими країнами – головна проблема сучасності. Поняття та характеристика екологічних проблем. Демографічні проблеми сучасності. Демографічна ситуація та демографічні тенденції в Україні. Проблеми енергетичного забезпечення глобального світу.

Тема 8. Глобальна деградація довкілля у ХХ-ХХІ ст.

Глобалізація і довкілля. Форми глобалізації проблеми довкілля. Глобалізація проблеми довкілля у світлі історії. Глобальні проблеми, глобальні відповіді. Спільні блага і національне прилучення до глобальних екологічних проблем: планетарне потепління, стоншення озонового шару та забруднення морського середовища. Сучасна модель глобальних змін у довкіллі та їхні політичні наслідки.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна	Здатність ставити та успішно розв'язувати на достатньому професійному рівні складні науково-дослідницькі та практичні задачі, узагальнювати практику туризму, прогнозувати напрями їх розвитку, вирішувати професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
ЗК 1	Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів національного розвитку.
ЗК 5	Уміння спілкуватися з експертами інших галузей в питаннях, спільних для вирішення.
ЗК 9	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 11	Здатність визначити наявність проблеми, аналізувати та вирішувати її, обґрунтовувати управлінські рішення та забезпечувати їх дієвість.
ФК 2	Здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері туризму.
ФК 3	Здатність аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проєктувати її розвиток.
ФК 4	Розуміння завдань національної та регіональної туристичної політики, механізмів регулювання туристичної діяльності.
ФК 5	Здатність використовувати теорію і методи інноваційно-інформаційного розвитку на різних рівнях управління.
ФК 9	Розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків з урахуванням положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі.
ФК 11	Здатність до управління інформацією
ПРН 1	Знання передових концепцій, методів науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму
ПРН 4	Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристичного ринку.

ПРН 8	Здатність розв'язувати науково-прикладні проблеми в сфері туризму
ПРН 13	Демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.
ПРН 14	Вміти приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування

Літературні джерела

Основна література

1. Бауман, З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунт Бауман ; [пер. з англ. І. Андрущенко ; за наук. ред. М. Винницького]. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 109 с.
2. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. — Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. — 211 с.
3. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / [Девід Гелд, Ентоні МакГрю, Девід Голдблатт та ін.] ; пер. з англ. В. Курганського та В. Сікори. – К.: Фенікс, 2003. – 584 с.
4. Геоглобалістика // Гладкий Ю.Н. Гуманитарная географія. Научная экспликация. –Ст-Петербург: Санкт-Петербургский университет, 2010. – С. 579-603.
5. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір: монографія/ за ред.В.К.Кіптенко, Б.П.Яценка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 255 с.
6. Глобальні проблеми світу : атлас. — К. : Картографія, 2009. — 144 с.
7. Книш М. М. Політико-географічна глобалістика : навч. посібник / М. М. Книш, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 484 с.
8. Любіцева О. О. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія / О. О. Любіцева [та ін.]. — К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. — 160 с.
9. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: Монографія/ Булатов О.В., Козак Ю.Г., Козюк В.В. та ін. — Тернопіль: Економічна думка, 2014. — 504 с.
10. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики:навч. посіб. для студентів геогр. та екон. спец. ВНЗ / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова,В. В. Яворська. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. - 370 с.
11. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. Авт.; за ред.Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка, В.К.Бабарицької. – К.: Видавничо-поліграфічний центр«Київський університет», 2004. – 145 с.

Допоміжна література

1. Білорус О. Г. Глобалістика. Науковий глосарій і бібліографія / О. Г. Білорус. — К.,2000. — 169 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки) : навч. посібник [за ред.Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова та ін.]. — К. : Знання, 2011. — 640 с.
3. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко [таін.]. — К. : КНЕУ, 2001. — 733 с.
4. Книш М. Глобальні проблеми людства : навч. посібник / Мирослава Книш, Любов Котик. —
5. Лукашевич В. М. Глобалістика : навч. посібник / В. М. Лукашевич ; [2-ге вид., доп. і перероб.]. — Львів : Новий Світ-2000, 2010. — 440 с.
6. Мартен, Д. Метаморфози світу: соціологія глобалізації / Домінік Мартен, Жан Люк Мецжер, Філіп П'єр ; К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. – 302 с.
7. Мочерний С.В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія/ С.В.Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. – К.: Ніка-Центр, 2006.-200 с.

8. Суліма Є. М. Глобалістика : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелєв. — К. : Вища школа, 2010. — 544 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Food and Agriculture Organization UN [Electronic resource]. — Mode of access : www.fao.org.
2. Human Development Reports, 2019 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://hdr.undp.org/en/content/human-developmentreport-2019>.
3. Institute for Economics and Peace [Electronic resource]. — Mode of access : <http://economicsandpeace.org>.
4. The Club of Rome [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.clubofrome.org>.
5. The Millennium Project : Global Futures Studies & Research [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.millenniumproject.org/millennium/overview.html>.
<http://www.iawwai.com/ProblemsOfThisWorld.htm>.
6. Global Peace Index Report, 2019 [Electronic resource]. — Mode of access <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2019/06/GPI-2019-web003.pdf>
7. International Migration Report 2013 [Electronic resource]. — Mode of access : https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2019_Highlights.pdf

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, тести, завдання	50
Модуль 2 (теми 6-9) усне опитування, тести, завдання	50
Підсумковий контроль (теми 1-9) – тести, завдання (складається здобувачем у разі отримання оцінки FX	100

Відмітка про залік у національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	

75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До силябусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходяться у відповідному контенті на системі електронного навчання Moodle.